

ISPS kod nedir?

11 Eylül 2001 tarihinde ABD’de meydana gelen terör eylemlerinin ardından, Kasım 2001’de yapılan ve ülkemizin de üyesi olduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)’nın 22. Genel Kurul toplantısına, denizde ve denizden olabilecek terör eylemlerinin önlenmesi amacıyla yeni tedbirlerin denizcilik sektörüne getirilmesi teklif edilmiştir.

Denizde ve denizden olabilecek terör eylemlerinin önlenmesi amacıyla gemi ve liman tesislerinin güvenliğine ilişkin yeni tedbirlerin alınması konusunda oy birliği ile anlaşmaya varılmıştır.

IMO Genel Kurulu tarafından bu konuda alınabilecek tedbirlere ilişkin çalışma yapması amacıyla Deniz Güvenlik Komitesi (MSC) yetkilendirilmiştir.

Deniz Güvenlik Komitesi (MSC) tarafından denizde ya da deniz yoluyla olabilecek terör eylemlerinin önlenmesine yönelik yeni kuralların belirlenmesi amacıyla yoğun çalışmalar yapılmış, hatta olağandışı toplantılar düzenlenmiştir. Bu toplantılar sonrasında gemilerin ve liman tesislerinin güvenliğine yönelik yeni tedbirleri içeren ISPS Kod oluşturulmuştur.

MSC tarafından oluşturulan yeni tedbirlerin zorunlu olarak ve bir an evvel uygulamaya girebilmesi amacıyla ISPS Kod’un ülkemizin de taraf olduğu 1974 tarihli Denizde Uluslararası Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS)’ne eklenmesi kararlaştırılmıştır.

Bu amaçla, 12 Aralık 2002 tarihinde SOLAS Diplomatik Konferansı toplanmıştır.

Deniz yoluyla olabilecek terör eylemlerinin önlenmesine yönelik tedbirler SOLAS 74 Bölüm 11’e kabul edilen değişiklik (11-1) ve ilavelerle (11-2), Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenlik (ISPS) Kod’u olarak eklenmiş ve 01 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmesi tüm akit devletlerce kabul edilmiştir.

ISPS Kod ile denizcilik sektörüne güvenlik (security) kavramı getirilmiş, IMO tarafından, gemilerle birlikte liman tesisleri de dahil olmak üzere, deniz güvenliğine yönelik yeni düzenlemelerin yapılmasına başlanılmıştır.

Akit devletlerin deniz güvenliğine ilişkin uluslararası yükümlülüklerini düzenleyen ve SOLAS 74’e Bölüm 11-2 olarak eklenen antlaşma hükümleri, esas olarak, uluslararası deniz ulaştırmasına açık bulunan liman tesisleri ile bu tesisleri kullanan ve uluslararası sefer yapan belirli standartlardaki gemilere uygulanacak hükümler olarak kabul edilmiştir.

SOLAS 74’E DENİZ GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ YAPILAN DÜZENLEMELER

Bölüm -5
Bölüm -11
Bölüm 11-1
Bölüm 11-2 (ISPS kod)

SOLAS 74 – BÖLÜM- 5 / Kural -19

Gemilerin seyir sistem ve ekipmanlarını taşıma şartları :

Denizde güvenliği arttırmak amacıyla gemilerin takibinin ve izlenmesinin gerekliliği kabul edilmiş ve bu amaca en uygun olan sistemin Otomatik Tanımlama Sistemi (AIS) olduğu kararlaştırılmıştır. Bu nedenle, gemilere Temmuz 2008 tarihine kadar takılması zorunlu olan AIS’in uygulaması 2008 yılından 2004 yılı sonuna çekilmiştir.

SOLAS 74 / BÖLÜM 11
Mevcut Bölüm 11, 11-1 ve 11-2 olarak ikiye ayrılmıştır

BÖLÜM 11-1

Denizde Emniyeti artırmak amacıyla ilavelerle yeniden düzenlenmiştir
Buna göre;
Bölüm 11-1'e
Kural 3- Gemi tanıtmı numarası (Ship Identification Number)
Kural 5- Sürekli Özet Kayıt (Continuous Synopsis Record)
ile ilgili düzenlemeler eklenmiştir.

SOLAS 74 / BÖLÜM 11-2

ISPS Kod eklenmesi amacıyla yeni oluşturulmuştur
Bu Bölüm tamamen, denizde ve denizden gelebilecek terör eylemlerinin önlenmesine yönelik olarak, gemilerde ve liman tesislerinde can ve malın korunması amacıyla oluşturulmuştur.

1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girecek olan Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik (ISPS) Kod'una referans teşkil etmektedir.

Bu bölümde ISPS Kod'la ilgili metin yer almaktadır.

INTERNATIONAL SHIP AND PORT FACILITY SECURITY CODE

ULUSLAR ARASI GEMİ VE LİMAN TESİSİ GÜVENLİK (ISPS) KOD'U 2 BÖLÜMDEN OLUŞMAKTADIR.

BÖLÜM- A
(Zorunludur)

BÖLÜM-B
(Kısmen Zorunlu Olmak Üzere Tavsiye Niteliğindedir)

ISPS KOD'UN HEDEFLERİ

Güvenlik tehditlerini tespit etmek ve uluslararası ticaretle iştigal eden gemileri ve liman tesislerini etkileyen güvenlik eylemlerine karşı önleyici tedbirler almak amacıyla SOLAS 74 Sözleşmesine taraf olan Devletler, Hükümet kuruluşları, yerel makamlar, denizcilik ve liman işleticileri arasında işbirliğini kapsayan uluslararası bir yapı tesis etmek

Denizde güvenliği temin etmek için SOLAS 74 Sözleşmesine taraf olan Devletler, Hükümet kuruluşları, yerel makamlar, denizcilik ve liman işleticilerinin görev ve sorumluluklarını belirlemek

Güvenlikle ilgili bilgilerin erken ve etkin bir şekilde toplanmasını ve bilgi alış-verişini temin etmek
Değişen güvenlik seviyelerine hazırlıklı olarak hareket edebilmek için yeterli ve düzgün plan ve prosedürlere sahip olabilmek maksadıyla, güvenlik değerlendirmeleri için bir metodoloji temin etmek. Denizlerde güvenliği tesis etmek üzere uygun ve yeterli tedbirlerin alınabilmesi için gerekli ortamı sağlamaktır.

ISPS KOD

Şirket Güvenlik Sorumlusu
Gemi Güvenlik Zabiti
Liman Güvenlik Sorumlusu
Gemi Güvenlik Değerlendirmesi
Liman Tesisi Güvenlik Değerlendirmesi
Gemi Güvenlik Planı
Liman Tesisi Güvenlik Planı
Eđitim, Role Talimleri ve Tatbikatlar
Soruşturma ve Sertifikalandırma

GEMİ GÜVENLİĞİ

Tehdit Değerlendirmesi ve Tehdit Düzeyi
Girişlerin Kontrolü ve Sınırlanmış Alanlar
Güvenlikle ilgili Görevler ve Devriye Gezme
Güvenlikle ilgili Dikkat ve Uyanıklık
Güvenlik Donanımı ve Sistemleri
Kitle İmha Silahları
Güvenlik önlemlerini atlatmakta kullanılan tekniklerin tanıtılması

LİMAN GÜVENLİĞİ

Tehdit Değerlendirmesi ve Tehdit Düzeyi
Girişlerin Kontrolü ve Sınırlanmış Alanlar
Güvenlikle ilgili Görevler ve Devriye Gezme
Güvenlikle ilgili Dikkat ve Uyanıklık
Güvenlik Donanımı ve Sistemleri
Kitle İmha Silahları
Güvenlik önlemlerini atlatmakta kullanılan tekniklerin tanıtılması
Gemi/Liman Güvenliği
Acil durum hazırlıkları ve olayları ile ilgili prosedürler
Kriz Yönetimi

ISPS KOD'A TABİ GEMİLER VE LİMANLAR

- 1-** Uluslararası Seferle İştigal Eden; Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri De dâhil Tüm Yolcu Gemileri
- 2-** Uluslararası Seferle İştigal Eden; 500 Groston Ve Üzerindeki; Yüksek Hızlı Teknelerde dâhil Tüm Yük Gemileri
- 3-** Uluslararası Seferle İştigal Eden; Mobil Deniz Sondaj Birimleri
- 4-** Uluslararası Seferle İştigal Eden Gemilere Hizmet Veren Liman Tesisleri.

ISPS KOD'DA GÜVENLİK SEVİYELERİ BELİRLENMİŞTİR

GÜVENLİK SEVİYELERİ

Güvenlik Seviyesi 1: Asgari koruyucu güvenlik tedbirlerinin her zaman sürdürüleceği seviyedir.

Güvenlik Seviyesi 2: Bir güvenlik eylemi riskine karşı belirli bir süre boyunca uygulanacak olan, Güvenlik Seviyesi 1'e ilave koruyucu güvenlik tedbirlerinden oluşan seviyedir.

Güvenlik Seviyesi 3: Kesin hedefi tespit etmek mümkün olmasa dahi bir güvenlik eyleminin muhtemel ya da gerçekleşmek üzere olması durumunda kısa bir süre boyunca en ileri düzeyde ve belirli koruyucu güvenlik tedbirlerinden oluşan seviyedir.

ISPS KOD KAPSAMINDA GÖREVLENDİRİLECEK SORUMLU KİŞİLER

Gemi Güvenlik Zabiti (Sso)

Şirket Güvenlik Sorumlusu (Cso)

Liman Tesisi Güvenlik Sorumlusu (Pso)

GEMİ GÜVENLİK ZABİTİ (SSO) :

Gemide Kaptan'a karşı sorumlu olan; gemi güvenlik planının uygulanması ve sürdürülmesi dahil olmak üzere şirket güvenlik sorumlusu ve liman tesisi güvenlik sorumlusu ile olan ilişkilerden ve geminin güvenliğinden sorumlu olan Şirket tarafından yetkilendirilen kişidir. ISPS Kod'a tabi her gemide gemi güvenlik zabitanın bulunması zorunludur.

ŞİRKET GÜVENLİK SORUMLUSU (CSO) :

Gemi Güvenlik Değerlendirilmesinin yapılmasını temin eden, bu değerlendirme sonrasında Gemi Güvenlik Planı (SSP)'nin hazırlanmasını, onaylanmak üzere ilgili yere sunulmasını ve onaylanması sonrasında uygulanmasının devamını, Liman Tesisi Güvenlik Sorumlusu ve Gemi Güvenlik Zabiti ile olan ilişkileri sağlayan Şirket tarafından yetkilendirilen kişidir.

LİMAN TESİSİ GÜVENLİK SORUMLUSU (PSO) :

Liman Tesisi Güvenlik Planının geliştirilmesinden, uygulanmasından, tetkikinden, sürdürülmesinden, gemi güvenlik zabiti ve şirket güvenlik sorumlusu ile olan ilişkilerden sorumlu olmak üzere yetkilendirilen kişidir.

GEMİLERİN GÜVENLİĞİ

1 Temmuz 2004 Tarihine Kadar Gemilerce Solas 74 Bölüm-5, 11-1, 11-2 İle Isps Kod Kapsamında Yapılması Gerekenler

SOLAS 74 BÖLÜM 11-2 KURAL-6

Gemiler Gemi Güvenlik Alarm Sistemi
(Ship Security Alert System) İle Donatılacaktır.

Gemi Güvenlik Alarm Sistemi,
Gemide güvenlikle ilgili bir durum olması halinde, söz konusu durumun kıyadaki yetkili otoriteye direk olarak ulaştırılabilmesi amacıyla noktadan noktaya alarm gönderebilen bir sistemdir.

GEMİ GÜVENLİK SEVİYELERİ VE GÜVENLİK DEKLARASYONLARI ISPS KOD BÖLÜM A KURAL 5, 7

Gemiler İdarelerce belirlenen 1, 2 veya 3 üncü güvenlik seviyelerinde hareket edeceklerdir.
Gemiler tarafından güvenlik deklarasyonları gerektiğinde yerine getirilecektir.

GEMİ GÜVENLİK DEĞERLENDİRMESİ ISPS KOD BÖLÜM A KURAL-8

Gemi güvenlik değerlendirmesi gemi güvenlik planının hazırlanmasında ve güncelleştirilmesinde zorunlu ve vazgeçilmez olan bir kısımdır.

Şirket Güvenlik Sorumlusu gemi güvenlik değerlendirmesinin ISPS Kod Bölüm B dikkate alınarak geminin güvenliğini değerlendirebilecek uygun kişilerce yapılmasını temin edecektir.

GEMİ GÜVENLİK PLANI

Isps Kod Bölüm A Kural-9
ISPS Kod'a tabi her gemide İdare veya İdarece yetkilendirilmiş RSO tarafından onaylı bir Gemi Güvenlik Planı bulundurulacaktır.

Şirket Güvenlik Sorumlusu tarafından her gemiye, gemi güvenlik değerlendirmesi ve ISPS Kod Bölüm B de dikkate alınarak gemi güvenlik planının hazırlanması sağlanacaktır.

Hazırlanmasına müteakip onaylanmak üzere İdareye veya İdarece yetkilendirilmiş RSO'ya sunulacaktır.

GEMİLERİN DOĞRULANMASI VE SERTİFİKALANDIRILMASI ISPS KOD BÖLÜM- A KURAL-19

Gemilerin SOLAS 74 Bölüm 11-2 ve ISPS Kod Bölüm A gereklerine uygunluğunun ve gemide onaylı güvenlik planının bulunduğu doğrulanması amacıyla İdare veya İdarece yetkilendirilmiş RSO'larca gemilerin denetimi yapılacaktır.

Bu denetimler sonrasında uygun bulunan gemilere "Uluslararası Gemi Güvenlik Sertifikası" düzenlenecektir. Bu sertifikanın şekli ISPS Kod'da belirlenmiştir.

LİMAN TESİSLERİNİN GÜVENLİĞİ

1 Temmuz 2004 Tarihine Kadar Liman Tesislerince Solas 74 Bölüm-5, 11-1, 11-2 İle Isps Kod Kapsamında Yapılması Gerekenler

LİMAN TESİSİ GÜVENLİK DEĞERLENDİRMESİ
ISPS KOD BÖLÜM A KURAL-15 GEREĞİ
LİMAN TESİSİ GÜVENLİK DEĞERLENDİRMESİ

Yapılacaktır

Liman tesisi güvenlik değerlendirmesi liman tesisi güvenlik planının hazırlanmasında ve güncelleştirilmesinde zorunlu ve vazgeçilmez olan bir kısımdır.

Liman tesisi güvenlik değerlendirmesi İdare veya İdare adına yetkilendirilmiş RSO tarafından yapılacaktır.

Liman tesisi güvenlik değerlendirmesi sadece İdare tarafından onaylanacaktır.

LİMAN TESİSİ GÜVENLİK SORUMLUSU (PFSO)

ISPS kod bölüm a kural-17 gereği idare tarafından güvenlik değerlendirmesi sonrası belirlenecek liman tesisleri için liman tesisi güvenlik sorumlusu (pfso) atanacaktır.

Bir veya birden fazla liman tesisi için bir kiři PFSO olarak atanabilecektir.

PFSO Liman Tesisi Güvenlik Planının hazırlanmasından, uygulanmasından ve güncelleştirilmesinden sorumlu kişidir.

LİMAN TESİSİ GÜVENLİK PLANI

ISPS kod bölüm a kural-16 gereği liman tesisi güvenlik planı hazırlanacaktır

Liman tesisi güvenlik planının hazırlanmasında ve güncelleştirilmesinde liman tesisi güvenlik değerlendirmesi esas alınacaktır.

Liman tesisi güvenlik planının hazırlanması PFSO'nun sorumluluğundadır. RSO'lar da liman tesisi güvenlik planı hazırlayabilirler.

Liman tesisi güvenlik planı İdare tarafından onaylanacaktır.

ISPS KOD KAPSAMINDA ÜLKEMİZDE YAPILAN ÇALIŞMALAR

ISPS KOD'UN UYGULAMASINDAN SORUMLU OTORİTE (DA)

Solas 74 bölüm-11 ve ISPS kod'un ülkemizde uygulamasından sorumlu otorite (designated authority) Denizcilik Müsteşarlığı olarak belirlenmiştir.DA irtibat noktaları ilgililere bildirilmiştir.

ISPS KOD DAİMİ İZLEME KOMİTESİ DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI

Başkanlığında ülkemizdeki yapılan çalışmaların değerlendirilmesi amacıyla "ISPS KOD DAİMİ İZLEME KOMİTESİ" Oluşturulmuştur.

Komite Üyeleri:

Genelkurmay Başkanlığı

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı

Sahil Güvenlik Komutanlığı

Gümrük Müsteşarlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

TANINMIŞ GÜVENLİK KURULUŞLARI (RSO)

Müsteşarlığımız adına ISPS Kod kapsamında bazı yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla RSO'lar kullanılmasına karar verilmiştir.

Müsteşarlığımız adına hareket edecek RSO'lar tarafından ISPS Kod Bölüm B Madde 4.5'deki şartların sağlanması istenmiş ve bu konudaki uygulama 1 Ekim 2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesi" ne dair Yönetmelikte belirtilmiştir.

